

**UCHWAŁA NR XVII/224/19
RADY MIEJSKIEJ W OBORNIKACH**

z dnia 30 grudnia 2019 r.

**w sprawie uchwalenia „Gminnego programu przeciwdziałania narkomanii dla Gminy Oborniki
na lata 2020 - 2023”**

Na podstawie art.18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U.2019.506 t.j. ze zm.) oraz na podstawie art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U.2019.152 t.j. ze zm.) Rada Miejska w Obornikach uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się „Gminny program przeciwdziałania narkomanii dla Gminy Oborniki na lata 2020 -2023” stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Obornik.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2020 r.

Przewodniczący Rady
Miejskiej

Paweł Drewicz

Załącznik do uchwały Nr XVII/224/19
Rady Miejskiej w Obornikach
z dnia 30 grudnia 2019 r.

**Gminny program przeciwdziałania
narkomanii dla Gminy Oborniki
na lata 2020 - 2023**

SPIS TREŚCI

- I. Wstęp**
- II. Diagnoza**
- III. Cele i strategię działania**
- IV. Źródła finansowania**
- V. Instytucje współpracujące**

I. WSTĘP

Przeciwdziałanie narkomanii na mocy art. 10 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii należy do zadań własnych gminy i obejmuje:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo- -rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;
- 5) pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Gminny program przeciwdziałania narkomanii uwzględnia cele operacyjne zawarte w Narodowym Programie Zdrowia.

II. DIAGNOZA

Diagnoza została przeprowadzona w oparciu o „Diagnozę lokalnych zagrożeń” przeprowadzoną w drugiej połowie 2018 roku na terenie Gminy Oborniki przez firmę zewnętrzną - Małopolskie Centrum Profilaktyki. Diagnoza obejmowała badania ankietowe przeprowadzone wśród: dorosłych mieszkańców, dzieci i młodzieży szkolnej.

Wyniki diagnozy wskazują, że używanie narkotyków i dopalaczy to jeden z poważniejszych problemów na terenie Gminy Oborniki. Spora większość Oborniczian zna w swoim środowisku kogoś, kto używa narkotyków (łącznie 72% dorosłych mieszkańców). Najczęściej są to: marihuana, haszysz (53 % mieszkańców zna osoby używające tych środków), amfetamina (28%), ekstazy (21 %). Badani mieszkańcy deklarują również wiedzę na temat tego, gdzie można nabyć tego typu substancje (64% badanych). Problemem wydaje się być również uzależnienie od leków. Aż 36% mieszkańców zna osoby uzależnione od leków.

Badania poświęcono również dzieciom i młodzieży szkolnej. Wynika z nich, że kiedykolwiek w życiu używało narkotyków:

- 5 % uczniów klas VII i VIII SP,
- 18% uczniów w wieku gimnazjalnym,
- 16 % uczniów szkół ponadgimnazjalnych.

Jeśli chodzi o okoliczności inicjacji narkotykowej to większość dzieci i młodzieży wskazuje na:

- Rodzinę – 5% uczniów gimnazjalnych, 1 % uczniów szkół ponadgimnazjalnych,
- Wyjazd wakacyjny - po 1 % uczniów gimnazjalnych i młodzieży ponadgimnazjalnej,
- Imprezę, „domówkę” – 6 % uczniów PGIM, 3 % uczniów GIM,
- Spotkanie ze znajomymi - 8 % PGIM, 7% Gim, 2% uczniów klas VII i VIII SP, 1% uczniów klas IV –VI SP,
- Wagary – 1% uczniów GIM,
- Szkołę – po 1 % uczniów GIM, PGIM, SP VII – VIII.

Wśród najczęściej zażywanych substancji przez dzieci i młodzież znalazły się marihuana (SPVII – VIII 5 %, GIM – 8%, PGIM – 19%). Inne substancje pojawiają się w wynikach na poziomie 1 - 4%.

Jeśli chodzi o częstość używania narkotyków przez badane dzieci i młodzież to większość badanych wskazała, że ten problem ich nie dotyczy (SP IV – VI 99%, SP VII – VIII 95%, GIM 82%, PGIM - 84%). Pozostali na poziomie 1 - 7% używają narkotyków z różną częstotliwością.

Zdecydowana większość badanych nie wie, gdzie można kupić narkotyki (94% uczniów SP IV – VI, 86% uczniów VII i VIII SP, 65% GIM i 88 % PGIM). Podobny odsetek

uczniów nie wie, czy łatwo jest kupić narkotyki. Łącznie 30% uczniów (GIM i PGIM) przyznaje, że można to zrobić bardzo łatwo lub łatwo, co może oznaczać, że uczniowie ci mają za sobą pierwsze próby zakupu.

Dzieci i młodzież posiadają niekorzystne przekonania na temat narkotyków i dopalaczy. Przedstawiono je w poniższej tabeli.

Przekonanie	Zdecydowanie i raczej się zgadzam				Zdecydowanie i raczej się nie zgadzam			
	SP IV –VI	SP VII – VIII	GIM	PGIM	SP IV –VI	SP VII – VIII	GIM	PGIM
To normalne, że w moim wieku osoby próbują narkotyków i dopalaczy. Wszystko jest dla ludzi!	29%	18%	21%	15%	71%	82%	79%	85%
Od dopalaczy można się uzależnić tak samo jak od narkotyków	9%	14%	24%	20%	91%	86%	76%	80%
Jeśli ktoś bierze narkotyki z umiarem, to się nie uzależni	72%	78%	82%	87%	28%	22%	18%	13%

Wyniki badań dzieci i młodzieży z gminy Oborniki porównano z próbą ogólnopolską na podstawie badań ESPAD. Wynika z niej, że:

- Większość uczniów klas III GIM deklaruje nieużywanie marihuany i haszyszu (84,34%), pozostali deklarują używanie tych substancji wielokrotnie (6,02%),
- Większość uczniów szkół ponadgimnazjalnych deklaruje nieużywanie marihuany i haszyszu w ciągu ostatnich 30 dni (81,82%), ta część, która ich używała deklaruje, że robiła to 1-2 razy (9,09%),
- Uczniowie w gminie Oborniki w większości nie używali substancji wziewnych (kleje, aerozole) (GIM 75,90%, PGIM 86,36%). Ci, którzy ich używali deklarują, że robili to w ciągu ostatnich 30 dni wielokrotnie,

- W przypadku innych substancji, uczniowie najczęściej deklarowali, że nigdy ich nie używali (średnia odpowiedzi 85,71%). Ci, którzy deklarują używanie innych substancji wskazują, że było to użycie kiedykolwiek w życiu (alkohol razem z tabletkami PGIM 27,3%, leki uspokajające i nasenne bez przepisu lekarza – 24,1%GIM).

Powyższe wyniki badań wskazują na szeroką potrzebę regularnych zajęć profilaktycznych w grupie uczniów klas starszych. Wyniki sugerują ponadto niską wiedzę dzieci i młodzieży na temat konsekwencji używania narkotyków i dopalaczy. Na uwagę zasługuje również fakt, iż badani uczniowie rzadko wskazują nauczycieli w kwestii osób zaufanych. Pomocne okazałyby się szkolenia dla wychowawców, podczas których mogliby oni zdobyć wiedzę i umiejętności na temat wzmacniania czynników chroniących, budowania bezpiecznej relacji z dzieckiem opartej na zaufaniu i współpracy.

III. CELE I STRATEGIE DZIAŁANIA

Celem głównym programu jest zapobieganie problemom narkotykowym, minimalizowanie problemów już istniejących oraz wzmacnianie czynników chroniących.

Cele szczegółowe programu:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób używających szkodliwie i uzależnionych od narkotyków oraz osób zagrożonych uzależnieniem.
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej.
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo- -rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.
4. Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii.

Sposoby realizacji celów przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Cel	Sposoby realizacji	Wskaźniki realizacji
1	Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób używających szkodliwie i uzależnionych od narkotyków oraz osób zagrożonych uzależnieniem	Udzielanie specjalistycznej pomocy dla osób uzależnionych od narkotyków i członków ich rodzin Finansowanie dyżurów specjalisty udzielającego porad Udostępnianie informacji o możliwościach korzystania z profesjonalnej pomocy psychologicznej i prawnej	ilość udzielonych porad
2.	Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej	Udzielanie specjalistycznej pomocy dla członków rodzin osób uzależnionych Finansowanie dyżurów specjalisty udzielającego porad Udostępnianie informacji o możliwościach korzystania z profesjonalnej pomocy psychologicznej i prawnej	ilość udzielonych porad
3.	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych	Szkolenia dla osób realizujących zadania związane z profilaktyką narkomanii Szkolenia wzmacniające kompetencje wychowawcze rodziców Wspieranie realizacji programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży chroniących przez używaniem środków psychoaktywnych Rozpowszechnianie i propagowanie materiałów informacyjno-edukacyjnych z zakresu narkomanii oraz zdrowego stylu życia dla poszczególnych grup odbiorców Wspieranie zajęć sportowo – rekreacyjnych, pikników rodzinnych, festynów mających na celu integrację rodzin (wzmacnianie czynników chroniących),	-ilość szkoleń i osób przeszkolonych -ilość szkoleń i uczestników -Ilość realizowanych programów i ilość osób biorących w nich udział -ilość akcji edukacyjnych -ilość materiałów rozpowszechnionych i miejsca ich udostępnienia -ilość wspieranych inicjatyw
4.	Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii	Wspomaganie działań instytucji współpracujących przez pomoc w finansowaniu przedsięwzięć służących rozwiązywaniu problemów narkomanii	-Instytucje współpracujące -ilość wspieranych akcji -rodzaj wspieranych działań

IV. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Źródłem finansowania zadań Gminnego programu przeciwdziałania narkomanii są środki pochodzące z opłat za zezwolenia na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych.

V. INSTYTUCJE WSPÓŁPRACUJĄCE

1. Monar – Markot w Rożnowicach
2. Dyrektorzy szkół oraz kadra pedagogiczna
3. Obornickie Centrum Sportu,
4. Obornicki Ośrodek Kultury,
5. Komenda Powiatowa Policji w Obornikach,
6. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Obornikach,
7. Regionalne Centrum Profilaktyki Uzależnień dla Dzieci i Młodzieży w Rogoźnie,
8. Poradnia Leczenia Uzależnień i Współuzależnień w Obornikach,
9. Poradnia Zdrowia Psychicznego Sanitatis w Obornikach,
10. Ośrodek Pomocy Społecznej w Obornikach,
11. Sąd Rejonowy w Obornikach,
12. Parafie rzymsko – katolickie i inne związki wyznaniowe,
13. Stowarzyszenia i organizacje pozarządowe.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 10 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U.2019.152 t.j. ze zm.), prowadzenie działań związanych z przeciwdziałaniem narkomanii należy do zadań własnych gminy.

Gminny program przeciwdziałania narkomanii jest aktem prawnym, na podstawie którego prowadzona jest realizacja wskazanych działań.

W związku z powyższym podjęcie uchwały w sprawie uchwalenia „Gminnego programu przeciwdziałania narkomanii dla Gminy Oborniki na lata 2020 - 2023” jest zasadne.